

ISEIVIŲ DRAUGAS.

Britanijos L. K. Darbininkų S. J. Sąjungos Organas.

Adresas Redakcijos ir Administracijos: Rev. JOS. NORBUT, Mossend, Lanarkshire, Scotland.

Savaitinio Britanijos Lietuvių-katalikų-tautininkų organo
šeivių Draugo
kaina
Britanijoje, Amerikoje ir Lietuvoje—
metams 8/- \$2.
pusei 4/- 1 dol.
3 mėn. 2/- 50ct.
Adr.—
Rev. J. Norbut,
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

Redakcija pasilaiko sau teisę trumpinti ir pertaisinėti prisiunštus straipsnius, korespondencijas ir šiaip jau raštus. Tik didesnieji ir svarbesnieji rašiniai laikoma ir gražinama.

No. 28 (118 metai III)

1 LIEPOS, 1916m.

Vienas numeris 24

PAMALDŲ TVARKA:

Burnbank 8 liepos vakare išpažintis, 9 liepos pamaldos 2 v. po pietų. (Ne 16 liepos. — Buvo klaida „Iš. Dr.“ 26.

Burnbank po pamaldų visuotinis „Parapijos“ Dr. susirinkimas, kaip kitur: skaitymas koll. ir kiti reikalai.

Mossend 15 ir 16 liepos, kaip visuomet.

Craigneuk 22 ir 23 liepos žinomu laiku.

PARAPIJOS REIKALAI.

Trečia savaitė, kaip Centro Komiteto nariai važinėja po Škotijos lietuvių kolonijas laikydami prakalbas apie Parapijos reikalus.

Tokios prakalbos po nedėlios bus: Summerlee Coatbridge 3 liepos nuo 5 v. po pietų (pagal koll. nurodymo).

Carnbroe 4 liepos, utarninke nuo 5 vak. (sulig koll.)

Carfin 5 liepos, seredoj, nuo 6 v. po pietų

Stoneyburn 6 liepos, ketverge, nuo 5 po pietų.

Craigneuk 7 liepos, pėtnyčioj, nuo 6 vakaro.

Glasgow 2 liepos, nedėlioj, po pamaldų.

Bus svetimas žmogus. Skaitys kolektą. Aiškins kitus Parapijos reikalus. Visur turi būti kolektoriai ir vietiniai Komitetai.

Prašomė ateiti kuodaugiausiai, „Par.“ Dr. Centro Komitetas.

ARTINAS SUVAŽIAVIMAI.

1 — Antras Škotijos Lietuvių Kat. „Darbininkų Sąjungos“ suvažiavimas 8 liepos, subatoje, Glasgow „Blaivybės“ svetainėje. Pradžia 16 v. ryto. Kuopos siūnčia bent vieną delegatą. Galima daugiau. Kelionės lėšas atmoka pačios kuopos. Įgaliavimai aut rašto.

2 — Škotijos Lietuvių „Pašalpinės“ Dr. pusmetinis suvažiavimas 22 liepos, subatoje, Bellshill Blaivybės užėjoje Kuopos siūnčia pasiuntinius sulig įstatų (skyr. viii, 6) Prasidės nuo 10 v. rytmetų. „Darb. Sąjungos“ ir „Pas. Dr.“ Centro Komitetai.

SMAGI NAUJENA DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIAMS DARBININKAMS.

Visiems Didžiosios Britanijos Liet. Kat. „Darbin. Sąjungos“ nariams ir šaip jau visiems Didžios Brit. lietuviams darbininkams turime pranešti, kad „Darbin. Sąjungos“ rengiama spaustuvė jau įtaisyta 281 Eglinton Street, Glasgow.

Pirmas naujoji spaustuvė „Išėivių Draugo“ No. 2 išeis pažymėtas 8 liepos. Sakomė išeis, tikimės tos dienos No. išleisti jau Glasgowe, bet absoliutiškai negalime užtikrinti: gali pasitaikyt kokios nepermatytos kliūtys, sutrukdymai, ką laikraščio išleidimą užlaikytų.

Ypač tas gali pasitaikyt naujoji, dar galutinai neišbaudytoji spaustuvė, prie nepriprastų mašinų ir viso kito. Tokiame atsitikime prisiėtų dar pasilikt senojo anglo spaustuvė Bellshill.

Bet visgi visokiais reikalais prašomė kreiptis į naują spaustuvę, aukščiau nurodytu adresu. Teipogi laikraščio agentai, kaip vietiniai Glasgowe, teip ir iš toliaus, kurie patis ir toliaus laikraštį norės atsimti, malonės pributi į naują spaustuvę Glasgowe, 7 liepos po piet pėtnyčioj

8 liepos išpuola „Darbin. Sąjungos“ suvažiavimas Glasgowe. Pasibaigus susirinkimo posėdžiui manoma visiems delegatams „in gremio“ nuvykt į spaustuvę pažiu-rėt, atlikt spaustuvės palaiminimo apeigas ir kitokius to linksmas „Darbin. Sąjungos“ gyvenime atsitikimo formaliskumus apie 4-5 v. popiet. Gali dalyvaut vietiniai lietuviai ir svečiai.

Did. Brit. Liet. Kat. „Darb. Sąjung.“ Valdyba.

Š.L.K. „PAŠALPOS“ DR. SUVAŽIAVIMO POSĖDŽIO PROGRAMAS.

- 1) Draugijos organo klausimas.
- 2) Skelbti kas mėnesį laikraštyje sergančius ir gaunančius pašalpa

narius. Kodėl, bus išaiškinta.

3) Kaip elgtis su tais nariais, kurie nemokėję 3 mėn. nario mokesčio, 4 mėn. pradžioj užsimoka 5/ ir nori gauti pašalpa?

4) Burnbank kuopos nario Bartaškos klausimas, kuriam sustabdyta pašalpa.

5) Craigneuk kuopos pirmininko pasielgimo klausimas, kurs išdavė neteisėtai pašalpa tulam nariui.

6) Kuopų delegatų projektai-sumanymai.

7) Narių skundai ant kuopų valdybų ir tt.

„Paš. Dr.“ Ce-ro Valdyba.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ DOMAI!

Paskutinios žinios, atėjusios iš Lietuvos apie baisų mūsų brolių-lietuvių padėjimą po vokiečiais, peiliu perskrodžia širdį. Plaukai ant galvos stojas.

Amerikos lietuvių delegatai, pasiųsti į užimtas Vokiečių vietas Lietuvoj, savo akimis regėjo, savo ausimis girdėjo vargą ir nusiskundimus Lietuvos žmonių.

Tų pačių lietuvių pasiuntinių: Dro. Bielskio ir kun. Bartaškos apsakojimas, kurį girdėjo iš jų Lietuvos atstovas Yčas Šveicarijoj, nupiešia baisiausią mirties šmėklą Lietuvos krašte.

Tą apsakojimą skaitytojai ras toliaus laikraštyje.

Matomai Vokietijoj ne kokios dienos, tat ir Lietuva, karės nuniokiota, tari kėsti ir merdėti.

Dar syki, kaip aliejus ant vandens, išplusta didžiausias reikalas skubėti šelpt. Lietuvą — netikt pabėgėlius iš Lietuvos — Rusijon, kaip lig šiol daromė, bet ir žmones, likusius Lietuvoj po nauju Vokiečių jungu.

Tie Lietuvos vargai kiekvienam doram žmogui, netikt lietuviui, bet ir svetimtaučiu ai ašaras ant akių užtraukia. Apie Lietuvos vargingą pgdėjimą daugiau pilnesnių žinių gausime iš Gerb. Škotijos lietuvių atstovų: P. Bancevyčiaus ir kun. Norbuto, kuriuodu arčiaus Lietuvos

privažiavo. Teipogi Gerb. Amerikos lietuvių delegatai daugiau jų baisenybių išspauzdins Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Dievi rėdant, šita savaitė buvo Škotijoj gana turtinga aukomis nuo karės nukentėjusių naudai. Jonas Širmulyš, galima sakyti, tikėtai vienoj vietoj Anglijoj, iškur parašė, surinko £8. Bet tai buvo savaitės viduryj. Šendien, be abejo, anku turi antra tiek.

Toliaus, nežinomi žmonės prisiuntė £7. Ant galo lietuvių-anglų koncertas vakaras Uddingstone 28 birželio bus davęs keliolika asarų, nors vakaras ir neperdidžiausias. Suskaičius įėjimas-matysis.

Tai vis džiaugsmas tarp asarų, linksmybė tarp verksmų, tarp skausmų į garbę.

Visiems geriems žmonėms, Lietuvos vargšų naudai dirbantiems ir aukantiems, Dievas tepadedu ir teuzmoka.

Anglijos Lietuvių gerai širdžiai pavedame Lietuvos vargus ateinančiai savaitėi, Škotijos gi Lietuvių Kat. Lietuvai Šelpti Komiteto įgaliotinį aukoms rinkti — jų kuodžiausiam prielankumui.

Jonas Širmulis, Škotijos komiteto įgaliotinis.

Su gilia pagarba, Škotijos Liet. Kat. Liet. Šelpti Komiteto pirmininkas. Kun. A. Šveistrys.

NENORIS NUSKĖSTI.

Į vietą nuskenusio karės sekretoriaus Kitchener'io buk tai esąs skiriamas Lloyd George. Tulas svetys, pietandamas pas jį paklauses, ar tikri yra gandai kas link jo žadamos užimti vietos? Lloyd George išsiskinėjęs atsakyme pridurdamas: „Nenoriu nuskęsti.“

BRITANIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ BLAIVININKŲ REIKALAI.

24 Birželio, 1916, „Blaivybės“ Centro Valdyba laikė savo posėdį, svarstyta:

1 — Kuopų veikimas per pereitą pusmetį. Nutarta dar daugiau pergabent knygų, rašančių apie blaivybės klausimą. Paskleist po kuopas. Apgaleistauta, kodėl blaivininkų organas „Tautos Rytas“ neateina iš Amerikos Škotijon, nors buvo užprenumeruotas. Atnauint užprašymą.

2 — Pasiryžta paragint visas Kuopų Valdybas, kad labiaus žiurėtų, ar yra įpildomi dr. įstatai ir pereitų metų delegatų suvažiavimo nutarimai.

3 — Pasmėtinis kuopų delegatų suvažiavimas atidėtas tolimesniais laikui. Buus pranešta, kuomet. Tegul kuopos iškalno apsarsto sumanymus, o paskiaus paduos delegatams, kuomet važiuos suvažiaviman.

4 — Paragint kuopas suselpt sergantį narį Bartušką, Burnbank skyriaus.

„Blaivybės“ Centro Valdyba.

SUNKI BAUSMĖ.

Tula moteris, gyvenanti Paisley, gavo 3 mėnesius kalėjimo užtai, kad neprižiurėjo savo trijų vaikučių. Jos vyras užmuštas karėje. Ji pati, gaudama po 35/- į savaitę, didžiąją dalį pinigų praleisdavo girtybėj. Vaikučiai badmiriavo. Teismo nubausta.

Buvus baisiai pakilusi per paskutinius tris savaites mėsos kaina, anot anglų laikraščių pranešimų, einanti žemyn. Paskutinę savaitę turguose karvių kaina nupuolusi nuo £3 iki £4 10/ ant vienos galvos.

Teipogi einančios pigyn avižos. Iš Lietuvos ateina žinios apie nepaprastai didelį derlių, laukiamą šiais metais. Sakoma, rasit, Lietuva pati savę išsigelbės nuo bado mirties. Tokios pat žinios gaunama iš Lenkijos.

BAISUS PADEJIMAS LIETUVOJ.

Lietuvių atstovai p. M. Yčas ir p. R. Karuža Amerikos lietuvių igaliojimo, pargrįžo iš kelionės Paryžių ir Ryman 16 birželio mėn. P. R. Karuža nebuvo Ryme. Valakų valdžia jo neįsileido.

18 birželio sekmadienio vakare abudu svečiu su p. Naruševičium atsilankė Londono lietuvių svetainėje pasidalytų žiniomis. Pirmutinis kalbėjo p. R. Karuža ant temos, kodėl lietuviai nuolat nusiskundžia, argi dėl to budo silpnumo? Ne, Lietuviai yra tvirtas. Mūsų skundžiamas vien dėl to, kad neturime liuosybės, kad esame beturčiai ir nerandame užuojautos pas svetus teip kaip kiti, pav. Belgai, Serbai, Lenkai.

Mūsų Tėvynė — tai kaimiečių Tėvynė. Neturime nei inteligentų, nei miestelėnų, nei dvarininkų.

Mūsų inteligentams nebuvo vietos Lietuvoje. Miestelėnai apart Rusų valdininkų buvo vien tik žydai, o dvarininkai, kad ir kaip kurie buvo Lietuvių kilmės, bet sulenkėję. Po Japonų karui gavo Lietuvą, siek tiek atakvėpti.

Inteligentai: daktarai, advokatai, mokytojai pradėjo Lietuvoje apsigyventi. Miesteliuose apart inteligentų pradėjo atsirasti musiškiai prekėjai, amatninkai, įgyjome jau kelis ir pasiturinčius saviškius, mokyklos pradėjo, kaip grybai, dygti, bet deja, neilgai džiaugėmės viltimi gražesnės ateities, neilgai švietė mums saulutė. Štai jau baigiasi antri metai, kaip nuo dumų aptemus Lietuvos padangę, dirvona išarti granatomis, ir žarplėniais, sudarkyti apkasais, kaimai išdeginti, miesteliai išgriauti, o gyventojai išblaškyti po visą plačiąją Rusiją.

Bet nenustokime vilties, po audros vėl giedra užstos. Visi vėl rinksimės Lietuvon kaip kreždės savo liždo atstatyti. Laikė šio karo miestelėnai labiausiai nukentėjo. Žydai, kurių rankose buvo visa mūsų prekyba, tai beturčiais likosi, tai Rusijon išvaryti tapo ir vargu jau jie tebegrįž į išgriautus ir sunaikintus savo liždus. Dabar proga pasitaiko mums išieiviams jų vietas užimti. Jūs, čion kelis ar kelioliką metų pragyvenę ir pripratę prie miesto sąlygų, vargu panorėsite ant kaimo gyventi. Kaip tikt jums tinka miesto gyvenimas. Jei mums, inteligentų nepritrūks, su jų pagalba kelsis iš kapų mūsų nepavėję didvyrių dvasia ir galėsime sau priderenčių užimti vietą tarp kitų tautų.

P. M. Yčas kalbėjo apie dabartinius Lietuvos po Vokiečiais vargus. Šveicarijoje budamas matėsi su Amerikos delegatais, atvykusiais iš Lietuvos. Vokiečiai žiauriai elgiasi. Nuo žmonių viską atima. Siena su Prusai akliu uždaryta nei prieš karą. Iš Lietuvos į Vokietiją viską išgabena, o iš Prusų nieko negalima gauti. Laikraščiai, knygos lietuviškos uždrausta spausti. Kaune išėina tik valdiškas laikraštis „Dabartis.“ Jį žmonės boikotuoja. Mokestis moka ne vien nuo lauko ir turto, bet ir nuo galvos. Nuo

mokesčių nei šuneliai neluos: kaimo šunelis moka 6 markes, o miestelėnas sunelis 30 mark.

Duonos keptis pas savę nevalia. Visi turi pirktis, bet neduoda daugiau pirkti kaip tikt $\frac{1}{2}$ svaro ant dienos. Duonos svaras 16 kap., 3 pudai rugių 11 rub., avalynės ir kerosino už jokių pinigų negalima gauti, teip ir drapanų. Cukraus svaras 50 kap., bet ir jo tik $\frac{1}{2}$ svaro ant viso mėnesės parduoda ant galvos. Žvakių svaras 150 kap. Mėsos visai nėra. Pardavinėja padvėsusių kumelių po 50 kap. svaras. Vaukučiai, mokyklose užklausti delegatų, ko jie labiausiai norėtų, visi vienu balsu šaukė: duonos! duonos!

Ukininkams įvedė baudžiamą, turi po dvidieni eiti dvaruosna dirbti, o jei kuris susivėlina nors $\frac{1}{2}$ valandos, tat ta diena jau nesiskaito. Bausmes krauna už bile niekniekius. Bažnyčiosna atėję elgiasi kaip lekiniai, su kepurėmis ir pypkes ruko...

Beto da kiekviename miestelyje įtaisė paleistuvybės namus.

Lietuvių Konferencija Šveicarijoje išklausus pranešimo delegatų p. Bielskio ir kun. Bartuškos kuris, bevažinėdamas po Lietuvą turėjo 1000 markų pabaudos užsimokėti, nors turėjo Amerikos pasportą, nutarė pagarsinti tą visam pasauliui ir protestuoti prieš toki žiaurų elgimosi Vokiečių su mūsų žmonėmis.

Apsakęs Lietuvos vargus karšta ragino nesigailėti aukų ir šelpti, kaip kas išsigali. Dabar vienas šilingas yra brangesnis nei paskui svaras. Kas iš to, kad po kareivi parvažiavę parsivežtume pilnus kišenių, jei neturėtume kam duoti, su kuo pasidalyti, radę tėvelius, brolius, sesutes jau kapuose bado palaidotus.

Skandžiai nusiskundė ant Amerikiečių, kurie turi aukų surinkę, alkaniems neduoda. Argi je Lietuvos laidotuvėms sarinktas aukas taupo?

Pagalios papasakojo apie savo atsilankymą pas Popiežių Pergalėjęs visas kliutis, 11 birželio gavo audijenciją. „Labai man malonu priimti labai man ištikimos ir brangios tautos atstovą“ — pasveikino Popiežius. Klausinėjo apie santykius su Lenkais ir išsireiškė, kad jis laikis tasyklės, kad kiekviena tauta sau liuosai plėtotusi.

Padavus p. Yčui prašymą, kad paskirtų po visas bažnyčias Lietuvių dieną, — „kodėl ne, kodėl ne,“ torė Popiežius: „Lenkams jau padarėme rinkliavą, o kuogi jie geresni už jus. Gerai, piskirsiu Jumis dieną.“ Atsiveikinaut tare: „Laiminu Tamistą, o per Tamistą ir visą Lietuvų tautą.“

Ant pabaigos p. V. Barulis padėjo gerbiams svečiams už jų prielankumą ir nepanekinimą vardgdienu darbininkų. Jeigu aukštesnieji mūsų sluogsniai laikysis žemesniųjų savo brolių, tai Lietuva nepražus.

Pagerbimui brangių svečių buvo padaryta rinkleva belaisvių naurdai. Viso labo surinkta 218 3s 8½ l. Klausytojas.

AMERIKOS PASIUNTINIAI SUGRĮZO IŠ LIETUVOS.

Baisus padejimas Lietuvoj.

RUSAI IKI ŠIOL SAKOSI SUĖMĘ BELAISVĖN AUSTRIJOKŲ VOKIEČIŲ 198,072.

VOKIEČIŲ UŽPUOLIMAI RYGOS FRONTE IR PRIEŠ DVINSKĄ ATMUŠTI.

Rusai oficiališkai praneša, RYGOS fronte atmušę vokiečių užpuolimus. Tenai buvusi kanuolių dvikova. Prieš Dvinską ir buvę vokiečiai pasikėlę eiti, įvairiuose punktuose, bet buvę atstumti. Vokiečiai numetę nemažai bombų Dvinsko fronte, neišskiriant ne paties miesto. Į šiaurę nuo Šventenų ežero rusai sulaike vokiečių pasiketinimą eiti pirmyn. Terp ežerų Dalija ir Volčino vokiečiai bombardavę sunkiomis ir lengvomis kanuolėmis rusų apkasus. Paskui norėję pasigauti tolyn, bet buvę sulaikyti agnimi. Ir antras užpuolimas buvęs atmuštas. Vokiečiai pasitraukę atgal į savo apkasus.

Stateko apskrityje, į pietus nuo Lipsko, šiaurės linkui Vigonovskoje ežero vokiečiai buvę išstumę rusus iš apkasų, bet ilgainui patįs likę atvaryti atgal.

Į pietus nuo Lutsko austrijokų eroplanas likęs pašautas. Lakunas ir žvalgas sužeisti patekę belaisviais.

Rusų lakunas Orlav's, iškilęs 2400 metrų aukščio, užpuolė prieininko lakuną ir privertė jį nusileisti žemyn.

Sulig rusų pranešimų generolas Brusilov's visame tame fronte nuo 4 birželio, prasidėjus rusų pasisekimams, iki 23 birželio, paėmęs išviso 194,041 kareivi-belaisvi, 4031 oficerių, 219 kanuolių, 644 kulkasvaidžius, 196 bombų mirtirų, 146 vagonus amunicijos ir 38 prožektorius.

Baltijos jūrėje tris rusų hidroplanai užpuolė keturius vokiečių lakstytuvus. Viena vokiečių mašina nukritus jūrėn. Nežiurint į vokiečių mėginimus ją išgelbėti rusai hidroplaną sušaudę ir paskandinę.

Ant Upes YPRES Francijoj angly frontas 27 birž, buvęs „labai gyvas.“ Anot pačių angly pranešimų paskutinieji užpuolę vokiečių apkasimus, daugelyj vietų pridarę daug nuostolių ir paėmę kelis belaisvius.

Netol Loos išsprogdinę dvi požemini mini, pridarydami daug nuostolių vokiečiams ir pašovę du vokiečių zepelinu.

TRANCUZAI sakos paėmę vokiečių išsprogdytos požeminės minos kraterį ant upės Argonos, Bolante apskrityje. Ant upės Meuse einas nuolatinis lengvas šaudymosi. Kiek smarkesnis bombardavimas buvęs pastaru laiku pas Woevre, Eix sektore. Vokiečių ataka prieš prancuzus ir mėginimas paimt sodžių Fleury nepasisekė.

PAS VERDUN'Ą pastaromis dienoms veikimai optilo. Vokiečiai, nekuriuose vietose visai arti Verduno

fortų prieje, matomai, rengiasi prie tolimesnių žygių. Spėjama, kad Verdunas nepoilgo teks vokiečiams. Anot vokiečių pranešimų jie nekuriuose vietose esą 3 mylių atstume nuo fortų.

Šveicarijos laikraščiai pagarsino tulo Alzacijos vokiečių kareivio laiška, kurs peteko tenai su anglėmis. Tame laiške rašoma, kad 300 vokiečių uzarų atsisakė maršuoti pas Verduną. Abelnai vokiečių kareiviai jaučią didžiausį pasibaisėjimą prisiminę Verdun'ą.

ITALŲ FRONTE kažkokiū budu buk tai italams sekasi. Bent teip praneša patįs italijonai. Po 50 valandų mušio italai vienur atlaikė austrijokų užpuolimus, kitur patįs paėmę svarbias pozicijas.

KAUKAZO FRONTE, kaip matytis ir pačių rusų pranešimų, nieko svarbaus nebūta pereita sąvaitę.

VOKIEČIAI NEIŠLEIDŽIA ŽINIŲ APIE LIETUVĄ. Gavome atvirutę nuo tulo lietuvio, esančio vokiečių belaisvėj. Buvo jo klausta apie Lietuvos padėjimą ir gyventojų likimą kauno gub. parubežj, vokiečiams užėjus. Atvirutė pusiau su peiliu išskusta. Matomai kas nors buvo rašyta negero, baisaus, nors rasit ir teisingo.

KALBOMIS NEPRIPILSI ŽIMONIŲ PILVO pasakęs p. Hofer Zemesniajame Prusų Rume. Zmonės teipogi nemėgsta valgyti savo pačių žodžių.

Vietinės Škotijos valdžios konferencijoj nutarta pakelt klausimą prieš Anglijos valdžią pakelt mokesť kareivių ir jurininkų likusioms namie šeimynoms dėlėi pragyvėnimo daiktų pabrangimo.

Tulas korespondentas is Amsterdamo rašo, buk paskutinieji vokiečių kariški pranešimai padavę 40,437 užmstų, sužeistų ir be žinios pražuvusių kareivių. Tat vokiečių nuostoliai esą 2,740,196. Čia nepriskaitomi nuostoliai prie Verduno, kur, anot žymaus vokiečių diplomato, galejė žuti apie 170,000. Apskritai kalbant, buk tai vokiečių nuostoliai pakeutiniais laikais padideje. O rasit tiktai teip sau klysta ir džiangias vokiečių nuostolių apskaitytojai:

VEDUSIŲJŲ KAREIVIAVIMAS.

Nuo pereinios sūbatos, t.y. 24 birželio ir visi vedusieji vyrai, kurie iki tos dienos skaitėse lig laiko liuosais nuo kareiviavimo, po priedavartą, tapo pašauči stoti kariumenėn. Dabar visi lygus: pavieniai ir vedusieji.

RUSŲ PININGŲ KURSAS ŽEMAS.—Nežiurint į paskutinius rusų pasisekimus Galicijoj, jų piningų kursas visgi pasilieka žemas. Mainat rusų piningus į kitų Valstijų, teduoda labai mažai. Siunčiant kitų šalių piningus į Rusiją gaunama daugiaus, neg pusantro sykio. Neseniai tulas lietuvius iš Craigneuk M-kas siuntė savo žmonai pabėgėliai Rusijon £10. Gavo 152 rb. rusiškais piningais. Norint gauti gerą kursą, reikia piningus siųsti ne per pačtą, bet per tam tikras svetimų piningų mainymo kompanijas Glasgow, ar kitur, kur jos yra.

Toksai rusų piningų nupuolimas yra didelė nelaimė rusams. Tas labai apsunkina karės vedimą. Viskas rusiška už rubežj pigu, o namie brangu. Karės vedimui visupirma reikalingi piningai, o paskui kareiviai, amunicija ir tt.

SAVOTIŠKAS ANGLŲ PRAKTIŠKUMAS. Angly kariška viriausybe kreipėsi į visus pylicius ir visad Did. Britanijos organizacijas, draugijas, prašydama sunėsti kokias kas turi senas britvas, kurios peržiūrėtos ir išgalastos bus išsiustos kareiviams į frontą ir jurininkams laivyne. Britvas primama kiekviename post-office.

PASKUTINIOS KARĖS ŽINIOS.

Į pietus nuo Rygos 27 ir 28 birž. vokiečiai vėl atukavę rusų pozicijas, pirma paleidę pilkų dumų debeselius. Tokiu budu buvę pasiekę rusų pozicijas, bet tikė atmusti su dideliais nuostotieus. Kitose fronto vietose šios sąvaitės pabaigoje nebūta nieko naujo. BEISKILSTANTI Amerikos karė su Mexiko nuslugo. Vėl Sutitaikyta.

Arabai sukileliai buk užėmę miestą Mediną ir išgriovę arti 94 mylių geležinkelio. Turkei dabar toj vietoje atkirsti nuo jurių. RUMUNIJA REKALAUANTI KARĖS. Iš Atėnų pranešama, kad Bukaeste, Rumunijos sustinėje, įvyko didelės manifestacijos, reikalaujama karės. Padėjimas esąs svarbus ir paolingas. HERR LIEBKNECKT, Vokietijos Rechstago narys ir prašmatnesnis socialistas nubautas, anot telegramų pranešimo iš Berlino, dviem metams, šešiesiems menesiams ir trim dienoms katorgos už nelojališką atsinėsimą į savo valdžią šiuo karės laiku.

— Iš Austrijos sužinoma, kad po nepasisekimų austrų su rusais, keletas austrų generolų, kariumenės valdų atstatyta, o jų vieton pastatyta vokiečiai.

Francuzijos Fronto nekuriuose vietose vokiečiai labai daug pasigavę naujų kanuolių, bet kareivių naujose uniformose nematyt.

Laikraščiai praneša, kad po vokiečių su anglis laivynų mušio ant jurių ilgainini vokiečių kaizerio upas nupuolęs. Matoma dabar, kad „didelė“ vokiečių pergalė nėra teip didelė, ir angly jurių iš nenuyjo.

— Belgija labai kenčia dėlėi maisto stokos. Labiausiai maisto stokoja dėlėi gubernatoriūs barono von Bissingo pasirėdymo, kurs klūdo maisto pristatymą. Belgiją badmiriauja iš priezasties vokiečių kaltybės.

Prie Verduno vėl atsinauina mušiai. Verdunas tikras verdulys: verda ir verda. Kuomet gi įsiai suvirš? Tėmykime Verduno atsitikimu!

Vėl pas š. Tėvą dėl laikos. Hagos korespondentas praneša, kad pas sv. Tėvą vėl vyksta laikos klausime vokiečių vysiausybes atstovai. Bet ant kiek tas tiesa kas žino?

Musu Pabėgėliai.

Maskva. Metynė šventė „Amžinojo rožančiaus“ draugijos.

Prisiartinus gegužės mėnesiui pasipuošė žaliu rubu Bogorodsko lietuvių pabėgėlių laikinė bažnytelė. Pirmą gegužės nedėdienį susirinko Marijos garbintojų būrelis: išklaušė šv. Mišių—Sumos, draugijos intencijai atlakytos gerb. kun. Marmos, pradėjo kalbėti Amž. rožančių. Draugininkų pasitaikė iš visur, bet daugiausi iš Rygos, Teipgi žmonių iš neprigulinčių prie draugijos daug pasiliko kalbėti rožančiaus; iš ko susidare pilna kopolyčia.

Draugijos pirmininkas Antanas Petkus iš Rygos įžangoje į maldoms daromą įtenciją pasakė „pamokslą“ vienydamas maldą su maldomis visų d-jos brolių ir seserų; vienų likusių Lietuvoje ir plieno durtuvų siena nuo musų atskirtų, kitų išblaškytų po tolimus Gudijos kraštus... Pavesdams juos visus Marijos Globai, parinko taip jausmingus žodžius, kad jokiu būdu klausytojai negalėjo susilaukyti nuo ašarų.

Taipgi ir paslaptis apdumodams sugebėjo įpinti liečiančius Marijos meilės, globos ir rūpesčio apie mus gražius žodelius, kurie giliai išmege į klausytojų širdis pridavė vilties, kad Marija neišleis iš savo motiniškos globos nei vieno tų, kurie Joje viltį padės...

Delto, nors mus iš gimtinių, arba apgyventų guštelių išvaikė... Nors iš musų išplėšė brangias ypatus—atskirdami vaikus nuo tėvų, brolius nuo seserų ir vyrus nuo moterų ir mažų kudikėlių, bet nuo Marijos niekas musų atskirti negalėjo ir negalės.

Todel mes šiandien čia krašte miesto pamiškėje, suradę ramią vietelę, drauge su miške žiulbančiais paukšteliais garbiname Mariją... Be abejonės, taip pat ir musų broliai ir seseris Kristuje, garbina Mariją: vieni iš gėlių, kiti iš vargų pindami Jai garbės vainikus. O praslinkus toms audroms, vėl padės mums Ta Geriausiaji Motina sugrįšti į senovės lizdėlius.

Delto eikim ir tolesnei Marijos pėdomis, o Ji rūpindamos musų laikiniais ir amžiniais reikalais, padės mums išbrįsti iš šio gyvenimo vargų ir nuves mus į tikrąją tėvynę...

Vardu visų draugininkų, tarsi iš širdies ačių Gerbiama kun. Marmai, kuris su tikra dvasiško tėvo meile, rūpinasi apie mūsų dvasiškus reikalus...

Draugininkas „Amž. rož.“

Karolis Stravinskas.

MASKVA. Rūpesčiu Lietuvių Komiteto, čia Bogorodsko yra apgyvendinta lietuvių pabėgėlių apie pusantro tukstančio žmonių. L. Komitetas yra čia įrengęs 2 dirbtuvi, vieną siuvėjų, antrą kurpių. Komitetas duoda darbo, ir už darbą moka, o padirbtais daiktais aprūpi-

na lietuvius pabėgėlius. Labai čia butų reikalinga valgomųjų daiktų krautuvėlė, nes lietuviams, nemokantiems rusų kalbos, kartais menko daikto sunku nusipirkti.

Nors gudai—krautvininkai jau išmoko paklausti: „donės, druskis nori?“ Bet tai dar maža. Šiaip žmonės, kurie nori dirbti, darbo visokio suronda ir neblogo uždirba. Bet, kurie negali, arba nerangūs prie darbo, tai tokių nekoks padėjimas ir čia.

Ant kiek patėmijau, nei vienam nepatinka čia gyventi ir visi nekantruodami laukia, kad greičiau galėtų sugrįšti į savo kraštą.

K. Stravinskas.

LIETUVIŲ VAKARAS ORLE. Jau nuo pat pradžios orliečių lietuvių susiorganizavimo į vietinį komitetą ir apie jį susiglaudusių lietuvių krutinėse gimė ir užaugo noras surengti viešą lietuvių vakarą. Bet šis noras niekur toliau nenužengdavo, pasikalbedavo apie vakaro reikalingumą, paskirdavo jam dieną, pradėdavo daryti repeticijas, o kaip tik jau laikas vykinti jį gyvenimam—tuojaus yt vaidinys iš patamsių išlįzdavo čielu „maišu“ įvairių priežasčių ir iš vieno kito veikėjo lupų pasigirdavo:—Vakaro nebebus! Negalima... Ir paibaigta. Taip atsitiko ne kartą.

Delei gersnio dalyko sutvarkymo, prie vietinio komiteto susitvėrė teatrinis ratelis, pasirinko veikalų; paskyrė vakarui Velykų dieną. Vakaras tečiau atkelta tolesniam laikui. Atėjo ir vėliaus paskirta diena; reikėjo tik viešai paskelbti ir atlikti. Bet ne! Ir šį kar neapsėjom be piktos „pagundos“: vėl šmekėtelėjo ta pati patamsio pelėda. Ir vėl pasigirdo tas pats. Tečiau šį kart to pranešimo nenusigandom. Jie pasiėmė ant savęs visas vakaro išlaidas apie 200 rub.) ir nebudami nė kokių kėblumų, vakarą surengė.

Tokiu tai vargų-nesuspratumų keliu pas mums orliečius įvyko viešas vakaras.

Pirmutinį ir, galbut, paskutinį kartą 15 d. gegužės orliečiai suvaidino 3 veiks. dramą „Švarkas ir milinė“, žemiečių salėje. Žmonių prisirinko pusėtinai. Artistės ir artistai eidami lenktynių suloše savo roles geriaus, negu to iš jų laukta. Ypač atsižymėjo trys, iš visų, artistai, tarsi jie tam tyčia užgimę. Pirmą garbės vieta priguli rygiečių artistui p-nui Žagžėckui, kuris Bludžio rolę sulošė nepaprastu gabumu.

Antra dalis vakaro programos susidėjo iš dainų, kurių nedidokas, bet gerai išlavintas p-no Marčiukaičio vedamas choras puikiai tartinai padainavo apie dešimtį įvairių tautiškų dainų. Nekurios dainos buvo kartojamos po kelis kartus sveičių rankų plojimui prašant.

Trečia vakaro dalis buvo iš deklamacijų ir tautiškų žaislų suaušta. Žaislus vadovavo d-ras Domarkas, deklamavo p-nas Žilevičius. Ir kiti buvo prisirengę deklamuoti, bet delei laiko vėlumo nebebuvo kada deklamuoti. Šis vakaras

grynai lietuviškos spalvos: Vakaro programai pardavinėta su tam tikrais tautiškais piešiniais: senovės pilis, kryžiai juostos ir šiaip indomų piešiniai. Atvirutės taipgi įvairių musų dailininkų rankų darbo. Beto, ant stalo gulėjo visi Rusijoje einantieji lietuvių laikraščiai. Vakaran atvyko žymesnieji vietinių lenkų veikėjai,—p-nas Olenskis ir kiti. Buvo ir rusų sveičių, bet neperdaug. Vakaras užsibaigė lakštingalėliai pačiulbus. Dainos ir lošimas labai patiko svetimtams, ką liudija jų prielankumas: perkant atvirutes arba programas aukavo po 3—5 rubl. Per vakarą labai daug pasidaravo p-nių Živatkauskienė. Bijota deficito, a gauta apie pusšimtį pelno. R. Str.

IŠ TAŠKENTO pastaruoju laiku labai evakuojama pabėgėliai Anot „Turk. Vied.“ iš Turkestano ir jo apylenkės apie 55,000 pabėgėlių ketinama gabenti gelžkelių per Orenburgą, likusius 35,000 per Kaspijos jurą ir toliau—Volga.

IŠ VILNIŠKIO-KAUNIŠKIO OBIVATELIŲ KOMITETO. Tatjanos komiteto pirmininkas Neidgardas pasiūlė Vilniškiam-Kauniškiui obivatelių komitetui rinkti komitetan atstovus iš žydų ir lietuvių, lygiai, kaip renkama iš lenkų, sulyg jų tose gubernijose skaitlingumo. Tečiau Vilniaus-Kauno komitetas šito Neidgardo patarimo neišpildė. Tuotarpu A. Neidgardas Vilniaus-Kauno komitetui atsiuntė raštą išaiškindamas, kad jeigu min. komitetas nepildys Neidgardo reikalavimo, tai iš Tatjanos komiteto nebegaus pašalpos, ir gautieji 3665 rb. skaitysis išaikvotais, be Tatjanos komiteto leidimo.

KURŠO GUBERNIJOJ kai kuriose miestuose vokiečiai atidarė darbo biurus, kurie rūpintis paieškoti darbo bedarbiams vyrams ir moterims.

Daug darbininkų dirbą Liepojos fabrikuose, kur važiuoja darbininkai netik iš Kuršo, bet ir iš Lietuvos. Sako, keliolika darbininkų partijų išgabenta Achenan.

KURŠE vokiečiai invedė priverstiną vaikų mokymą iki 14 metų, miestuose ir sodžiuose atidarė veltui mokyties pradines mokyklas. Rusų kalba iš pradėdamųjų mokyklų išvartyta laukan. Mokyklų laikymas atiduota miestų ir valsčių savyvaldų globai.

Visame krašte delei stokos vyrų mokytojų, mokina moteris mokytojos. Nuo 18 bal. vokiečiai pradėjo naują mokslo metą, panaikinę vasaros poilsį. Daug mokyklų atidaryta žemutinajame Kurše, ypatingai Grobino apskrity, kur vokiečiams staigiai užpludus, nesusėję gyventojai išbėgti. Be pradinė mokyklų vokiečiai atidarė vidurinių vyrų-moterų mokyklų su išguldomąja ir vokiečių kalba.

ESTLIANDIJOS GUBERNIJA 23 geg. šventė šimtmetes sukaktuves galutino valstiečių paliosavimo nuo dvarininkų, Igaunių ir latvių valstiečių buvis pradėta gerinti Baltijoje nuo 1804 metų; Tais metais Vidžemio gubernijoje

valstiečiai pirašyta prie žemės; leidžiama buvo nuomuojamą valstiečiams žemę nusipirkti ir kitokią savastį insigytu. Pagalios 1816 metais 23 geg. ciesorius Aleksandras I paskelbė įsakymą, kad visi valstiečiai Estliandijos gubernijos butų visai paliosoti iš baronų prigulmybės. Sekančiais 1817 metais toksai įsakymas paskelbta Vidžemio gubernijai, ir 1818 metais Kuršo. Tečiaus Baltijos valstiečiai paliosuota asmeniškai, žemės jie negavo ir dar lig šiam laikui pasiliko kairios baronų skirtingos teisės, kaip va: del karčiamų steigimo, žvejavimo, medžiojimo, pastorių skyrimo liuterių parapijose. Užtat kelių taisyms ir visoklų valdiškų darbų priedermės suversta vien ant valstiečių. Dabar V. Duma išdirbo naujus įstatus, kuriais ketinama galutinai panaikinti senovės valstiečių vergijos liekanas Baltijos krašte.

IŠ LIETUVOS.

Kaip skelbia neoficialiai gautos žinios, Vilniaus Švietimo Komitetas, kurio žinioje buvo ir Mickevičiaus vardo universitetes, esąs oficialiai uždarytas. Žmonės vėl spiečiasi kuopon ir stengiasi išgauti naują leidimą.

Iš „Lietuvių mokslo“ dalykų Mickevičiaus vardo universitete skaites M. Biržiška: 1) Lietuvos istoriją ir 2) lietuvių literatūrą lig 1863 metų.

Leukai krykštaute krykštauja, jog „apgalėsią Lietuvą“ (žodžiai žinių autoriaus) ir jog Vilnius nebe lietuvių, o lenkų.

Lenkai turi daug mokyklų Lietuvoje. Pačiame Vilniuje jie turi: 4 gimnazijas, 8 miesto mokyklas, 48 liaudies mokyklas, ir mokytojų seminariją, ukio ir prekybos kursus. Iš višo mokymo darbu yra užsiėmę apie 240 mokytojų, mokyklose mokosi apie 8000 mokinių. Vilniaus gubernijoje, kaip rašo lenkų laikraščiai, lenkų mokyklose mokasi 10,000 vaikų „lenkiukų.“ Mokyklų iš viso esą 131.

Kauno gub. lenkų mokyklų yra 22. Toliau, girdi, per Nevėžį vokiečiai naleidžia lenkams kopti (žodžiai žinių autoriaus). Vienok, va, Tytavėnuose yra lenkų mokyklėlė.

Laiminga Lietuva—kaip prie medaus visi kimba.

Suvalkuose vokiečiai leidžia „Suwaker Nachrichten“—laikraštį lenkų, vokiečių ir žydų kalbomis.

J. S.

(R. G.)

„CONSCIENCIOUS OBJECTORS.“

Teip vadinami anglų kablboje tie, kurių buk tai sąžinė prieštarauti eiti kariumenėn. Kariškieji tribunolai, duodantieji išėmimus nuo kareiviamo ir peržiurintieji atsišaukiančiųjų prašymus, daug vargo ir juoko su tos rusies „recrutais“ tarėjo.

Neseniai vienas toksai „objektorius“ negavęs „lgotos“ perpjovė sau gerklę su britva.

Belaisviai.

Vienas iš svarbiausių žmogui dalykų yra liuosybė. Didžiausia nelaimė-netekti liuosybės. Pasi-gailėjimo vertais yra kaliniai, uždaryti kalėjimuose ir netekę liuosybės, nors jie kenčia už savo kaltybes.

Bet tikrais vargšais ir kankintiniais yra karės belaisviai. Apie tuos belaisvius štai kokias žinias gauname:

LAIŠKELIS IŠ AUSTRŲ NELAISVĖS.

Nokučio Jurgis iš Malaičių Svėdasų parapijos Ukmergės apskrities yra atrašęs savo dėdei kun. Juozui Tumui į Rygą laiškėlį iš nelaisvės. Jis nuvartytas Austrų Čekijon, adresas: Milovitz bei Leiss a.d. Elbe (Bohmen in Desterreich). Bataillon 6, Kompagnie 2, Zug 3, Nummer 50. Laiškėlis, parašytas rugsėjo m. 3 d. 1915 m., buvo į adresato rankas atiduotas vos tik gegužės m. 10 d. 1916 m. Tad ėjo 8 mėnesius su savaite. Gal kad buvo lietuviškai rašytas ir Petrapilios karo cenzuroje pernelyg laikomas. Nokutis rašo:

„Rašau kelis žodžius...Sveikinu Tamstą ir bučiuoju rankes...Mane paėmė Austrijoje...tik bėda, kad visiškai maža teduoda duonos. O nusipirkti tai galima, tik vėl bėda, kad pinigų nėra. Gal gi ir čia sulauksiu bent penkių rublių iš dėdės. Nenorėčiau visiškai nusilpnėti. Labai bus ačiu. Duonos tai galima gauti pas košiavarius. Šiaip jau esu sveikas, tik liudna, kad ne savo krašte. Niekokios žinios neturiu, kas namie girdėti...“

LIETUVIAI BELAISVIAI iš Vokiečių atimti. Šiomis dienomis į Pskovą atvežė belaisvių lietuvių, paimtų Dvinsko apylinkėse vokiečių apkasuose Belaisviai pasakoje, kad juos vokiečiai varu privarę, kasti apkasų ir sustiprinimų; juos paėmė iš Vilniaus balandžio pabaigoje; be mažko visi Vilniaus miesto gyventojai vyrai esą paimti į darbus. Daug jaunų vyrų esą išsiūsta į Bielowostoką ir į Vokietiją. Vilniuje balikė labai maža nekaro žmonių. Daugumą visuomenės įstaigų namų vokiečiai pavertę ligoninėmis, kaip šit Bristolio viešnamį, bojarų klubą. Bajorų klubo vasaros namuose už Vileikos up.lio esąs vokiečių oficerių klubas „Viktorijos“ fabrika esanti atnaujinta ir joje įtaisytos karo daiktų dirbtuvės. Vilniaus gelžkelio stotis tik didumą pataisyta, paramstyta. Pažemių urvai tebesą užgruivę.

(L. B.)

1575 UŽ LORD KITCHENER RAŠTA. Neseniai perduotas Kitchener rankraštis, parašytas jam esant karės ministeriu, kuomet reikalavo 300,000 vyrų naujai armijai sudaryt. Rankraštis, kaipo žuvusiojo paminklas, paleista kompeticijai, kas daugiau duos. Atsirado, kas užmokėjo 1500 guineas. Piningai atiduota Raudonojo Kryžiaus įstaigoms.

IŠEIVIŲ DRAUGAS

PRANEŠIMAS — Visi, kurie, pirkę subscription tikėtus, išlaimėjo kokį nors daiktą, o lig šiol neatsiliepė, malonės, kuogrečiausiai tai padaryti. Praneškite Vardą - pavardę, adresą.

£80 už sąderybų sulaužymą. Tulas jauninkaitis, airišas, kurs buvęs išimylėjęs į merginą Dubline ir kartkartėmis ją vesti žadėjęs, gavo užmokėti £80 už sąderybų sulaužymą ir suvedžiojimą. Taip priteisė teismas.

Korespondencijos.

GLASGOW — Čia mirė n.a. Marijona Juodickienė. Paliko nuliudusį vyrą. Šita pora gyveno gražiai ir Dievobaimingai. Jiedu buvo susitarusiu, kad kas pirmas mirs neduoti anto to pagrabo jokių svajinančių gerimų. Nabašnikės vyras puikiai išpildė derybas. Palaidėjo žmoną be laso kokių nors svajalų. Puikus pavyzdys. Užtat tokiose pakasynose nesą tiek daug pagrabininkų. Bet daugiau tvarkos, gražumo, ėysto proto ir tikros maldos.

K.

ALPINE TERRACE — Pas mus, kaip skaitėme laikraštyje, kaip ir kitur buvo neseniai Parapijinės draugijos susirinkimas. Atvyko vienas Ko-to narys ir lietuvis kunigas. Perskaityta kolektos už pereiną pusmetį, paskiaus kalbėta apie kitus parapijos dr. reikalus. Ant galo užsiminta apie pasitaikančius nesupratimus tarp parapijonų ir kunigų. Prisiminta vienas atsitikimas mūsų kolonijoje su tula lietuvių moterim Šinkuniene. Girdėjome lermą, kurią ta motoris, arba tikriaus sakant jos sesuo ir kita bičiulė kėlė delei tariamo jos „sumušimo.“ Šaukė ant kun. Švestrio, viseip koliojo vietinius kolektorius ir tt. Bet sakoma yra: reikia išlauktyti ir kitos pusės, pasirodys teisybė. Kaip ir tikėjome, buta visai kiteip. Pasirodo, jos nieks jos nemušė. Bet pati triukšmą kėlė, lojojosi, net kunigą ir bažnyčią nepriderančiais žodžiais išdėjo. Paskui, kitų kurstoma bėgo pas policiją, siuntė daktarą pervesti, norėjo į teismą eiti. Pasiėmusi metų vaiką atsigulė į lovą, vadidas, apsirgo. Atėjęs daktaras nieko nerado. Mat, moterelė nesuprato prieš į lovą guldama ant karšto „fajero“ atsistėti, bet žymė but buvusi, daktaras but galėjęs ką rasti ir gerą „lainą“ užrašyti. Atėję policmonai, pasiteravę, nuspjovė nuėjo. Tada bėgta liudytojų įeškoti. Bet jų nesurado „Sumuštosios“ vyras, paklaustas, ar matei, kad pačią kunigas mušė, — atsako ne, nors čia pat buvęs stuboj. Tokiu budu žadėjusi buti „garsi byla“ paliko byla prieš pačius „nukentėjusius.“ Iš didelio debesies mažas lietus. Męs visgi nesuprantame, kaip galima tokius dalykus taip lengvai praleisti? Čia mūsų lietuvių kunigų tikras „švantis“ apsilaidimas.

CARFIN — Iškilminga Dievo Kuno processija. Ivyko Dievo Kuno oktavoje, 25 birž. Toje processijoje ėmė dalyvumą kaip anglai, taip lietuviai. Mokyklų vaikų buvo 500, anglų apie 400-500 ir tiek pat, jeigu ne daugiau buvo atėję lietuvių. Išviso, drąsiai galima sakyti, processijoje dalyvavo 1500.

Ypač daug buvo lietuvių kaip vietinių, taip iš kitų kolonijų: Mossend-Bellshill, Uddingstone, Craignek, Motherwell, Burnbank ir kitų. Vietiniai lietuviai pasi-praše ženklėliais, padarytais iš visų spalvų kaspinių. Dalis vietinių lietuvių teipogi dalyvavo anglų draugijų kompanijose: šv. Širdies Viešpaties kaip vyrų, taip moterų; jaunuomenės dr. „Boys' Guild“ ir „Children of Mary.“ Padaryta du altorių ant lauko. Prie vieno viskas atlikta anglų kalboje, prie antro lietuviškai. Lietuvių altorius gražiai išpuostas berželiais, paveikslais, atnešta šv. Kazimiero stovykla, lietuvių išprovyta. Prie lietuvių altoriaus kaip ir prie anglų, atlikta paprastas palaiminimas su šv. Sakramentu, laike kurio atgiedojo lotiniškas giesmes atvykę iš Mossend lietuvių giedoriai. Lietuvis kunigas, vietinio anglų klebono prašytas, pasakė keletą, pritrinkančių iškilmei žodžių. Po to vėl giedota lietuvių lietuviškai. Pažymėtinas užjautimas ir neskyrimas lietuvių nuo anglų Carfine. Didelį dėkui reikia pasakyti už tai gerb. Carfino klebonui kun. Taylor. Lietuviai laike processijos figuravo linksmomis, šviesiais, pilnais dvasiško džiaugsmo veidais, jautėse užganėdinti teipogi po processijos.

Tegul tasai viešas šv. Sakramento pagarbinimas perprašo Viešpatį už padarytus jam išniekinimus ir skriaudas šv. Sakramente! Tegul susitiprina lietuvių širdyse gyvą tikėjimą ir uždega karštenę meilę prie Dievo!

Kun. A. Šv-rys.

KONCERTAS - PAVEIKSLAI

Lietuvos nuo karės nukentėjusių naudai.

28 birželio 1916 Uddingston buvusioj miesto salėj, dabartiniame New Picture House įvyko Vakaras-Koncertas su paveikslais nuo karės nukentėjusių naudai. Žmonių, kaip ir tikėtasi, susirinko neperdaug. Ir tikėtą šį sykį išperdauti nedaug. Lietuviai artistai ir keletas anglų išpildė keletą dalykų: daugiausia bovyjo publiką dainomis. Viskas atlikta vidutiniškai. Išlaidas atskaičiua, manoma liks apie £10 pelno. Ir tat gerai. K.

KEDAKCIJOS ATSAKYMAI

Gerb. kun. Foltinui, Manchester: viskas ir tokioje formoje negali buti patalpinta. Lukterėkite! Meldžiame rašyti daugiau!

Prakalbon atsilankiusiam Manchesterij:

—Netalpiusime, nėra vietos, neapsimoka. Turekite kantrybės ir bukite ramūs. Kas rekia, terėkia, o mudu boba važiuokiva.

—J. Širmuliui Anglijoj: viską

gavome, viskas gerai. Reikalingi daiktai bus išsiųsti Liverpoolyn ir Londonan. Praneškite, reikalaukiti. Daugiaus aukų ir šerų.

—Kitiems: vieniems atsakyta laiškais, kiti klausite ir rašote be reikalo, apsižiurekite.

Meldžiame siųst daugiau žinių-korespondencijų!

AUKOS.

Pagerbimui mūsų atstovo p. M. Yčo išgabentiems Vokietijon belaisviams Londone paeukavo:

Po £1 2s 6d—Gregory Vasiljevicius.
Po £1—P. Kasparaitis, A. Dovydaitis, T. Adomavicius, Sznekutiene, 10s—M. Geniene, T. Bruzevicius, V. Dogesis, Pr. Straszkauckas, M. Razvickas, L. Szemiota, O. Paczesiute.
Po 8s—Bieleviciuziene.
Po 6s—Pr. Vaitkeviciuzius.
Po 5s—T. Petruszkeviciuzius, J. Jurkynas, T. Valaitis, El. Kairiute, P. Liudzius, V. Seredinakas, Kuznickas, Petrauckas, J. Adomaviciuzius, Szteiniene, J. Sleznikas.
Po 4s 6d—Kunigiszkius.
Po 4s—Kasikauckas, U. Rudzeviciuziute.
Po 3s 6d—T. Markeviciuzius.
Po 3s—S. Zaliauckas, T. Basisa, Pr. Useliene, O. Valkauckiute Belulis.
Po 2s 6d—P. Gelezius, V. Lėndziuviene, T. Lazauckas, Manuseviciuziene, A. Liaudanskis, T. Kalinauckas, A. Seinskas, Bukaveckas, A. Norvalaitis, Martinkeviciuzius P. Luckus.

Po 2s—Mekionis, Dovidaviciuziene, M. Beluniene, Areimaviciuzius, Endziuliene, Jankauckas, A. Karaseviciuzius, Magd. Gndaiciuziute, M. Sciuskas, Mikalauckas, Kolesnikoff, K. Szmulksztis, Gaigalas, J. Saviekiute, A. Baratiuskas.
Smulkiais sumesta £1 1s 2½d.
Viso labo £18 3s ¾d.

Laike Jono Širmulio prakalbą Anglijoj aukavo:

MANCHESTER — M. Adomaitis 2/6. Alijošius 2/6. Perduota šėras-pajus £1.

BRADFORD — Po £1. J. Vosylius, Vaičdionis, Luobikis, Šmitas. Po 10/: Dukevyčius, Skridla, Šutrikas Vaičiunas, Damijonaitis. Po 5/: Bagdoniūtė, Šnirponiūtė, Dambrauckiūtė, Mačiokas, Budvilaitė. Iš viso £7 15/.
Perduota teipogi 9 šėrai-pajai.
Tat iš viso per dvi vieti aukų £8 5/., šėrų-pajų £10. Gauta 8 „Iš. Dr.“ prenumeratos. Išperduota pabegėlių atviručių ir knygelėlių. Visiems didelį aciū.

Kun. A. Šv-rys.

Lietuviškąs sandelis Stuftu.

Laikoma ant išsirinkimo vyrų ir moterims, sulgy naujaušios mados, stuftų (ceikių). Kadangi didžiausias lietuviškų siuvėjų užsivedimas Škotijoj, tai galime padaryt, kaip vyrams, taip ir moterims, pigiau ir geriau, kaip kitur. Taipogi parlavinėjam auksinių ir sidabrinėjų laikrodėlių ir lenciugėlių. Ant syk užsimokėjusiems duodame nuosimtį. Reikale kreipkities ant šio adreso

L. Sarafin,
67 Oswald St., Glasgow

Užsiprašyk sau arba savo pažinstamiems žymiausiaj
Britanijos lietuvių laikrašči

"IŠEIVIŲ DRAUGA"

o.ganą Britanijos L. Kat. Darbininkų Šv. J. Sąjungos, organą B.L.K. Blaivybės Draugijos ir tt., kurs eis kas savaitę 1916 metais padidintas ir padailintas, suteiks daugiausiai žinių

IŠ KARĖS LAUKŲ,

sulik anglų, rusų ir lietuvių laikraščių. Talpins daugiausiai žinių IS LIETUVOS, vokiečių užimtos, iš gyvenimo mūsų belaisvių Vokietijoj, prie to pažūdėjo siuntinėti žinias kun. A. Steponavičius iš Šveicarijos. Korespondencijos, peržvalgos, gyvi straipsniai, apysakos, aprašymai bus talpinama po senovei. Pasistengsim pratensti atidėtą „Svieto Perėjimą“, iš seno darbininko atminimų, šiaip jau literatūros skyrius paliks turtingu. „Išėivių Draugas“ stengsis buti prieinamiausiu, įvairiausiu ir naudingiausiu laikraščiu

Kaina metams visur 8/- (2 dol.)

Pusmečiui 4/- (1 dol.)

3 mėn. 2/- (50 ct.)

Amerikos Agentams nuolaida 50%

Adresas: LITHUANIAN WEEKLY

— „IŠEIVIŲ DRAUGAS“ —

281 Eglinton Street, Glasgow, Scotland

Platinkite 'DARBININKA'

„DARBININKAS“ yra leidžiamas i artininkų Sąjungos

Darbininkas eina tris kartus i savaitę; utarninkais ir ketvergais—

4 puslapių; subatomis—8 puslapių

Darbininkas kaštuoja metams 3 dol. pusei metų 1.50 dol.

Darbininkas už 1 dolerį eina per keturis mėnesius.

Darbininko subatinį numerį galima užsisakyti skyrium. Metams

1.50 dol., pusei metų 75 c.

Darbininkas apsiima buti lietuvių draugijoms organu

Draugijų nariams etių subatomis—8 puslapiu numeris už 1 dol. metams. Tik sąlyga,—kad visi nariai imtų laikraštį ir įmokėtų po 1 dol. Mokesnį galima buti sumokėti ir kas pusmetis, po 50 c.

Kas iš narių tokios draugijos narėtu turėti visus tris savaitės numerius-turėtu dar primokėti metams 1:25 dol, arba išviso jam atsieitū „DARBININKAS“ 2:25 dol.

Adresas: Darbininkas'

242 W. Broadway

So. Boston, Mass.

DIDŽIAUSIAIRSIENIAUSIA
LIETUVIŲ ISTAIGA VISOL
BRITANIJOJ

Varpo Kompanija.

Laiko ant pardavimo visokius valgomus ir šiaip kitokius daiktus. Kas nori ką nors nusipirkti mel-džiame kreiptis ant žemiau padėto adreso ypatisškai arba laišku.

"VARPAS" Co.,

104-116 Main Street,

BELLSHILL, LANARKSHIRE.

KRAUTUVĖ GERIAUSIŲ
APSIŖĖDYMUI DAIKTŲ.

Siuvų vyriškus siutus, overkotus, vasariškus ir žiemiškus.

Specialistas siuvimui moteriškų kostiumų ir dresijų, viską atlieku pagal naujusių madų.

J. & J. REID, Tailors & Clothiers

West End, Bellshill

—) GERIAUSIA DOVANA (—

draugams Lietuvoje, tai tikras lietuvių katalikų laikraštis

— 'DRAUGAS' —

Draugas paduoda inių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės gyvenimo, politikos ir literatūros ir yra geriausias draugas lietuviams darbininkams Amerikoje. Anglijoje ir Lietuvoje Rusų cenzura Draugą i Lietuvą inleidžia.

Draugas atsieina—Amerikoje, Metams \$2.00 pusei metų \$1.00; Lietuvoje: metams \$3.00, pvsėmetų \$1.50

Su visokiais reikalais adrestuokite

Draugas' Publishing Co.

1800 West 46th St., Chicago, Ill.

Printed by J. A. WALKER, Bellshill.
Published by Rev. J. Norbut, Mossend.
Saturday, 1st July, 1916.